

การพยาบาลสูติศาสตร์

ข้อสอบ OSCE

Station 1 การตรวจครรภ์

ทักษะที่ต้องการประเมิน Technical skill และ Communication Skill

เวลาในการปฏิบัติ 5 นาที คะแนนเต็ม 100 คะแนน เกณฑ์ผ่าน 70 คะแนน

วัตถุประสงค์

1. ผู้สอบสามารถแสดงทักษะการตรวจครรภ์ผู้รับบริการรายนี้ ได้ถูกต้อง
2. ผู้สอบสามารถแปลผลการตรวจครรภ์ได้ถูกต้อง
3. ผู้สอบสามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนได้ถูกต้อง

โจทย์

หญิงตั้งครรภ์ G1 P0 A0 อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ (ถ่ายปัสสาวะเรียบร้อยแล้ว)

คำสั่ง

1. จงแสดงวิธีการตรวจครรภ์กับหุ่นตรวจครรภ์โดยถือเสมือนการปฏิบัติกับหญิงตั้งครรภ์จริง พร้อมทั้งอธิบายประกอบการปฏิบัติ
2. ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับอาการผิดปกติที่ต้องมาโรงพยาบาลทันที

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. หุ่นจำลองหญิงตั้งครรภ์ พร้อมทารกในครรภ์ 1 หุ่น ท้า ROA, ¾ เหนือสะดือ Head Float
2. หูฟัง (Stethoscope) แบบผู้ใหญ่ 1 อัน
3. ผ้าคลุมหน้าท้อง 1 ผืน
4. เตียงตรวจครรภ์ 1 เตียง
5. สายวัด

แบบฟอร์มการให้คะแนน

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์		
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (20 คะแนน)				
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ	3	2	0	2
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา (พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงในขณะตั้งครรภ์)	3	2	0	2
3. ขออนุญาตตรวจครรภ์	2	1	0	1
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วนและทดสอบ ว่ามีสภาพพร้อมใช้งาน	3	2	0	2
5. ซักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจ และอธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะ ตรวจครรภ์	3	2	0	2
6. จัดให้หญิงตั้งครรภ์อยู่ในท่านอนหงาย เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	3	2	0	2
7. คลุมผ้าปิดบริเวณหัวไหล่และขาทั้งสองข้าง ด้วยความนุ่มนวล	3	2	0	2
การตรวจครรภ์ ท่าที่ 1 (ตรวจหาระดับยอดมดลูกและส่วนของทารกที่อยู่บริเวณยอดมดลูก : Fundal grip) (20 คะแนน)				
1. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิงตั้งครรภ์	4	3	0	3
2. ใช้ฝ่ามือและปลายนิ้วทั้งสองข้างคลำที่บริเวณ ยอดมดลูก	4	3	0	3
3. ใช้มือหนึ่งวางบริเวณยอดมดลูก และอีกมือ หนึ่งวางแตะบริเวณลิ้นปี่ (Xiphoid process)	4	3	0	3
4. วัดระดับยอดมดลูกว่าเป็นสัดส่วนเท่าใด กับ ระยะระหว่างสะดือถึงลิ้นปี่	4	3	0	3

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์		
5. ตรวจสอบว่าบริเวณยอดมดลูกเป็นสีระหรือกัน	4	3	0	3
การตรวจครรภ์ ทำที่ 2 (ตรวจเพื่อคลำหาหลังของทารก ว่าอยู่ในท่าใดของลำตัว : Umbilical grip) (20 คะแนน)				
8. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิงตั้งครรภ์	6	4	0	4
9. ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างทาบด้านข้างของผนังหน้าท้อง	7	5	0	5
10. คลำหาแผ่นเรียบคือหลังของทารก (Large part) ส่วนด้านตรงข้ามจะคลำได้เป็นปุ่ม ได้แก่ แขน ขา ศอก เข่า (small part)	7	5	0	5
การตรวจครรภ์ทำที่ 3 และทำที่ 4 ตรวจสอบส่วนนำของทารก เพื่อดูว่าเป็นสีระหรือกัน มีการ engagement หรือ float และตรวจยืนยันว่า engagement หรือ float (20 คะแนน)				
ทำที่ 3 ตรวจสอบส่วนนำของทารก				
1. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดวางบริเวณยอดมดลูก มือข้างที่ถนัด จับส่วนของทารกที่บริเวณเหนือหัวหน้า ในลักษณะกางนิ้วมือโอบรอบส่วนนำของทารก จับส่วนนำดูว่าเป็นสีระหรือกัน	5	4	0	4
2. ผู้ตรวจโยกส่วนนำของทารกให้เคลื่อนไหวไปมา ถ้าโยกส่วนนำได้แสดงว่าส่วนนำทารกยังลอยอยู่ (float)	5	4	0	4
ทำที่ 4 ตรวจสอบระดับของส่วนนำของทารก เพื่อยืนยันว่ามี engagement หรือ float				
3. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางปลายเท้าของหญิงตั้งครรภ์ และใช้ฝ่ามือและปลายนิ้ววางบริเวณขาหนีบทั้งสองข้าง และเคลื่อนไปตามส่วนนำจนถึงรอยต่อกระดูกหัวหน้า	5	4	0	4
4. ผู้ตรวจ ตรวจสอบพบว่าปลายนิ้วมือทั้งสองข้างสอดเข้าหากันได้	5	4	0	4

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์		
การแปลผลการตรวจ (10 คะแนน)				
13. ระดับยอดมดลูก อยู่ระดับ ¾ เหนือสะดือ	10	6	0	6
14. การคาดคะเนอายุครรภ์ อายุครรภ์ ประมาณ 32 สัปดาห์				
12. ทารกมีส่วนนำเป็นศีรษะ				
13. ศีรษะทารกยังไม่ลงสู่อุ้งเชิงกรานของมารดา				
ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับอาการผิดปกติที่ต้องมาโรงพยาบาลทันที (10 คะแนน)				
- เลือดออกผิดปกติทางช่องคลอดไม่ว่าจะมี อาการปวดท้องหรือไม่ก็ตาม	10	6	0	6
- ปวดท้องมาก				
- มีน้ำเดินก่อนกำหนดไม่ว่าเจ็บครรภ์หรือไม่ก็ตาม				
- เจ็บครรภ์ถี่หรือมดลูกแข็งตัวผิดปกติ				
รวมคะแนน	100			70

การคิดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ (MPL)

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (20 คะแนน)			
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ โดยต้องแนะนำชื่อ และตำแหน่งนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่....	3 แนะนำ ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - แนะนำเฉพาะชื่อตนเอง - แนะนำเฉพาะตำแหน่งนักศึกษา	0
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา (พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงในขณะตั้งครรภ์)	3 พูดคุย ทักทาย ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - พูดคุยทักทายทั่วไปชีวิตประจำวัน - พูดคุยการเปลี่ยนแปลงในขณะตั้งครรภ์	0
3. ขออนุญาตตรวจครรภ์พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์การตรวจครรภ์	2 ขอ อนุญาต พร้อม ชี้แจง วัตถุประสงค์	1 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ขออนุญาตตรวจครรภ์ - ชี้แจงวัตถุประสงค์การตรวจครรภ์	0
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วนและทดสอบว่ามีสภาพพร้อมใช้งาน	3 เตรียม อุปกรณ์ ครบถ้วน และ ทดสอบ	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วน - ทดสอบอุปกรณ์ว่ามีสภาพพร้อมใช้	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
5. ซักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจและอธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะตรวจครรภ์	3 ซักถาม พร้อม อธิบาย เหตุผล	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ซักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจ - อธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะตรวจครรภ์	0
6. จัดให้หญิงตั้งครรภ์อยู่ในท่านอนหงาย เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	3 ปฏิบัติ ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - จัดท่านอนหงาย - เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	0
7. คลุมผ้าปิดบริเวณหัวหน่าวและขาทั้งสองข้าง ด้วยความนุ่มนวล	3 ปฏิบัติ ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - คลุมผ้าปิดบริเวณหัวหน่าว - คลุมผ้าปิดบริเวณขาทั้งสองข้าง	0
การตรวจครรภ์ ทำที่ 1 (ตรวจหาระดับยอดมดลูกและส่วนของทารกที่อยู่บริเวณยอดมดลูก : Fundal grip) (20 คะแนน)			
1. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิงตั้งครรภ์	4 ปฏิบัติ ถูกต้อง	3 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ยืนเหนือศีรษะหญิงตั้งครรภ์ หรือยืนหันหน้าไปทางปลายเท้าของหญิงตั้งครรภ์	0
2. ใช้ฝ่ามือและปลายนิ้วทั้งสองข้างคลำที่บริเวณยอดมดลูก	4 ปฏิบัติ ถูกต้อง	3 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้าง หรือปลายนิ้วทั้งสองข้างคลำที่บริเวณยอดมดลูก หรือคลำหน้าท้องไม่ถึงยอดมดลูก	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
3. ใช้มือหนึ่งวางบริเวณยอดมดลูก และ อีกมือหนึ่งวางแตะบริเวณลิ้นปี่ (Xiphoid process)	4 ปฏิบัติ ถูกต้อง	3 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ใช้มือหนึ่งวางบริเวณหัวเหน่า และอีกมือหนึ่งวางบริเวณยอดมดลูก	0
4. วัดระดับยอดมดลูกว่าเป็นสัดส่วน เท่าใดกับระยะระหว่างสะดือถึงลิ้นปี่	4 ปฏิบัติ ถูกต้อง	3 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น วัดระดับยอดมดลูกว่าเป็น สัดส่วนเท่าใดกับระยะระหว่างหัว เหน่าถึง ลิ้นปี่ หรือยอดมดลูกถึงลิ้น ปี่	0
5. ตรวจสอบว่าบริเวณยอดมดลูกเป็นศีรษะหรือ ก้น	4 ปฏิบัติ ถูกต้อง	3 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ตรวจสอบด้านข้างหรือด้านล่างของ มดลูก	0
การตรวจครรภ์ ทำที่ 2 (ตรวจเพื่อคลำหาหลังของทารก ว่าอยู่ในท่าใดของลำตัว : Umbilical grip) (20 คะแนน)			
1. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิง ตั้งครรภ์	6 ปฏิบัติ ถูกต้อง	4 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ยืนเหนือศีรษะหญิงตั้งครรภ์ หรือยืนหันหน้าไปทางปลายเท้า ของ หญิงตั้งครรภ์	0
2. ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างทาบด้านข้างของ ผนังหน้าท้อง	7 ปฏิบัติ ถูกต้อง	5 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้องบางประเด็น เช่น ใช้ปลายนิ้วกดที่ด้านข้างของผนังหน้า ท้อง หรือใช้สันมือกดที่ผนังหน้าท้อง	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
3. คลำหาแผ่นเรียบคือหลังของทารก (Large part) ส่วนด้านตรงข้ามจะคลำได้เป็นปุ่มได้แก่ แขน ขา คอ กะโหลกศีรษะ (Small part)	7 ปฏิบัติ ถูกต้อง	5 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น คลำหาส่วน หน้า หรือยอดมดลูก	0
การตรวจครรภ์ท่าที่ 3 และท่าที่ 4 ตรวจหาส่วนนำของทารก เพื่อดูว่าเป็นศีรษะหรือก้น มีการ engagement หรือ float และตรวจยืนยันว่า engagement หรือ float (20 คะแนน)			
ท่าที่ 3 ตรวจหาส่วนนำของทารก			
1. ใช้มือข้างที่ไม่ถนัดวางบริเวณยอดมดลูก มือข้างที่ถนัด จับส่วนของทารกที่บริเวณเหนือหัวหน้า ในลักษณะกางนิ้วมือโอบรอบส่วนนำของทารก จับส่วนนำดูว่าเป็นศีรษะหรือก้น	5 ปฏิบัติ ถูกต้อง	4 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้เฉพาะ นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้โอบรอบส่วน นำหรือไม่กางนิ้วโอบรอบส่วนนำ	0
2. ผู้ตรวจโยกส่วนนำของทารกให้เคลื่อนไหวไปมา ถ้าโยกส่วนนำเบาๆได้แสดงว่าส่วนนำทารกยังลอยอยู่ (float)	5 ปฏิบัติ ถูกต้อง	4 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น การสั่น ส่วนนำแทนการโยกส่วนนำ	0
ท่าที่ 4 ตรวจหาระดับของส่วนนำของทารก เพื่อยืนยันว่ามี engagement หรือ float			
10. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางปลายเท้าของหญิงตั้งครรภ์ และใช้ฝ่ามือและปลายนิ้ววางบริเวณขาหนีบทั้งสองข้าง และเคลื่อนไปตามส่วนนำ จนถึงรอยต่อกระดูกหัวหน้า	5 ปฏิบัติถูกต้อง	4 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น ไม่ หันหน้าไปทางปลายเท้าของ หญิงตั้งครรภ์, ใช้เฉพาะปลาย นิ้ววางบริเวณขาหนีบทั้งสอง ข้าง	0
11. ผู้ตรวจ ตรวจพบว่าปลายนิ้วมือทั้งสองข้าง สอดเข้าหากันได้	5 ปฏิบัติถูกต้อง	4 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น วาง ฝ่ามือไม่ถึงรอยต่อกระดูก หัวหน้า ทำให้ปลายนิ้วมือ ทั้งสองข้าง ไม่สามารถสอด เข้าหากันได้	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การแปลผลการตรวจ (10 คะแนน)			
1. ระดับยอดมดลูก อยู่ระดับ ¾ เหนือสะดือ	10 แปลผลการตรวจ ได้ถูกต้องครบถ้วน	6 แปลผลการตรวจได้ถูกต้อง 2 -3 ข้อ 4 ข้อ	0 แปลผลการตรวจได้ถูกต้อง 1 ข้อหรือไม่ได้
2. การคาดคะเนอายุครรภ์ อายุครรภ์ประมาณ 32 สัปดาห์			
3. ทารกมีส่วนนำเป็นศีรษะ			
4. ศีรษะทารกยังไม่ลงสู่อุ้งเชิงกรานของมารดา			
ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับอาการผิดปกติที่ต้องมาโรงพยาบาลทันที (10 คะแนน)			
- เลือดออกผิดปกติทางช่องคลอดไม่ว่าจะมีอาการปวดท้องหรือไม่ก็ตาม	10 ระบุอาการผิดปกติได้ครบถ้วน	6 ระบุอาการผิดปกติได้ 2 -3 จาก 4 อาการ	0 ระบุอาการได้ 1 อาการหรือไม่ได้
- ปวดท้องมาก			
- มีน้ำเดินก่อนกำหนดไม่ว่าเจ็บครรภ์หรือไม่ก็ตาม			
- เจ็บครรภ์ถี่หรือมดลูกแข็งตัวผิดปกติ			
เกณฑ์ผ่านMPL	100	70	

ข้อสอบ OSCE

Station 2 การตรวจครรภ์เพื่อฟังเสียงทารกในครรภ์

ทักษะที่ต้องการประเมิน Technical skill และ Communication skill

เวลาในการปฏิบัติ 5 นาที คะแนนเต็ม 100 คะแนน เกณฑ์ผ่าน 70 คะแนน

วัตถุประสงค์

1. ผู้สอบสามารถแสดงทักษะการฟังเสียงหัวใจทารกในครรภ์ ได้ถูกต้อง
2. ผู้สอบสามารถแปลผลการฟังเสียงหัวใจทารกในครรภ์ ได้ถูกต้อง

โจทย์

หญิงตั้งครรภ์ G1 P0 A0 อายุครรภ์ 32 สัปดาห์ (ถ่ายปัสสาวะเรียบร้อยแล้ว)

คำสั่ง

1. จงแสดงวิธีการตรวจครรภ์ เพื่อฟังเสียงหัวใจทารกในครรภ์ กับหุ่นตรวจครรภ์โดยถือเสมือนการปฏิบัติกับหญิงตั้งครรภ์จริง พร้อมทั้งอธิบายประกอบการปฏิบัติ
2. ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับการสังเกตการดิ้นของทารกในครรภ์

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้

1. หุ่นจำลองหญิงตั้งครรภ์ พร้อมทารกในครรภ์ 1 หุ่น ทำ ROA, ¾ เหนือสะดือ Head Float, FHS 140 ครั้ง/นาที
2. หูฟัง (Stethoscope) แบบผู้ใหญ่ 1 อัน
3. ผ้าคลุมหน้าท้อง 1 ผืน
4. เตียงตรวจครรภ์ 1 เตียง

แบบฟอร์มการให้คะแนน

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์		
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (20 คะแนน)				
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ	3	2	0	2
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา (พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงในขณะตั้งครรภ์)	3	2	0	2
3. ขออนุญาตตรวจครรภ์	2	1	0	1
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วนและทดสอบว่ามี สภาพพร้อมใช้งาน	3	2	0	2
5. ชักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจและ อธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะตรวจครรภ์	3	2	0	2
6. จัดให้หญิงตั้งครรภ์อยู่ในท่านอนหงาย เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	3	2	0	2
7. คลุมผ้าปิดบริเวณหัวหน้าและขาทั้งสองข้าง ด้วยความนุ่มนวล	3	2	0	2
การตรวจครรภ์ (50 คะแนน)				
8. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิงตั้งครรภ์	12	10	0	10
9. ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างทาบด้านข้างของผนัง หน้าท้อง	13	12	0	12
10. คลำหาแผ่นเรียบคือหลังของทารก (Large part) ส่วนด้านตรงข้ามจะคลำได้เป็นปุ่ม ได้แก่ แขน ขา ศอก เข่า (small part)	12	10	0	10
11. ใช้หูฟัง ฟังเสียงหัวใจของทารกด้าน Large part ของทารก นาน 1 นาที	13	12	0	12

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	สมบูรณ์		
การแปลผลการตรวจ (10 คะแนน)				
12. อัตราการเต้นของหัวใจทารกได้ 140 ครั้ง / นาที (+- ได้ 10 ครั้ง/นาที)	5	5	0	5
13. แปลผลได้ว่าปกติ โดยระบุอัตราการเต้นของหัวใจทารกในภาวะปกติได้	5	4	0	4
ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับการสังเกตการตื่นของทารกในครรภ์ (10 คะแนน)				
14. นับการตื่นของทารกในครรภ์ ใน 1 ชั่วโมง ปกติทารกจะตื่นมากกว่าหรือเท่ากับ 4 ครั้ง แต่หากครั้งใดน้อยกว่า 4 ครั้ง อาจเป็นไปได้ว่าทารกกำลังหลับอยู่	3	1	0	1
15. ให้บันทึกจำนวนครั้งที่ทารกตื่น หลังอาหารเช้า-กลางวัน-เย็น นาน 1 ชั่วโมง โดยหลังอาหารแต่ละมื้อ ถ้าทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมง ให้บันทึกต่อจนครบ 6 ชั่วโมง ถ้าผลรวมจำนวนครั้งที่ทารกตื่นทั้ง 3 เวลา น้อยกว่า 12 ครั้ง หรือทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 6 ชั่วโมง แสดงว่าทารกตื่นน้อยกว่าปกติ	7	3	0	3
รวมคะแนน	100			70

การคิดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ (MPL)

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (20 คะแนน)			
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ โดยต้องแนะนำชื่อ และตำแหน่งนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่....	3 แนะนำ ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง -แนะนำเฉพาะชื่อตนเอง -แนะนำเฉพาะตำแหน่งนักศึกษา	0
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา (พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน การเปลี่ยนแปลงในขณะตั้งครรภ์)	3 พูดคุย ทักทาย ครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - พู ด คู ย ทัก ทา ย ทั่ว ไป ชีวิตประจำวัน - พูดคุยการเปลี่ยนแปลงขณะตั้งครรภ์	0
3. ขออนุญาตตรวจครรภ์พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์การตรวจครรภ์	2 ขออนุญาต พร้อมชี้แจง วัตถุประสงค์	1 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ขออนุญาตตรวจครรภ์ - ชี้แจงวัตถุประสงค์การตรวจ	0
4. จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วนและทดสอบว่ามีสภาพพร้อมใช้งาน	3 เตรียม อุปกรณ์ ครบถ้วน และทดสอบ	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - จัดเตรียมอุปกรณ์ครบถ้วน - ทดสอบอุปกรณ์ให้สภาพพร้อมใช้	0
5. ซักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจและอธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะตรวจครรภ์	3 ซักถาม อธิบาย เหตุผล	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ซักถามเกี่ยวกับการปัสสาวะก่อนการตรวจ - อธิบายเหตุผลที่ต้องไม่มีปัสสาวะในขณะตรวจครรภ์	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
6. จัดให้หญิงตั้งครรภ์อยู่ในท่านอนหงาย เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	3 ปฏิบัติครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - จัดท่านอนหงาย - เปิดเสื้อขึ้นมาถึงบริเวณยอดมดลูก	0
7. คลุมผ้าปิดบริเวณหัวหน้าและขาทั้งสองข้าง ด้วยความนุ่มนวล	3 ปฏิบัติครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - คลุมผ้าปิดบริเวณหัวหน้า - คลุมผ้าปิดบริเวณขาทั้งสองข้าง	0
การตรวจครรภ์ (50 คะแนน)			
8. ผู้ตรวจหันหน้าไปทางศีรษะของหญิงตั้งครรภ์	12 ปฏิบัติถูกต้อง	10 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น ยืนเหนือศีรษะหญิงตั้งครรภ์ หรือยืนหันหน้าไปทางปลายเท้าของหญิงตั้งครรภ์	0
9. ใช้ฝ่ามือทั้งสองข้างทาบด้านข้างของผนังหน้าท้อง	13 ปฏิบัติถูกต้อง	12 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น ใช้ปลายนิ้วกดที่ด้านข้างของผนังหน้าท้อง หรือใช้สันมือกดที่ผนังหน้าท้อง	
10. คลำหาแผ่นเรียบคือหลังของทารก (Large part) ส่วนด้านตรงข้ามจะคลำได้เป็นปุ่มได้แก่ แขน ขา ศอก เข่า (small part)	12 ปฏิบัติถูกต้อง	10 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น คลำหาส่วนนำ หรือยอดมดลูก	0
11. ใช้หูฟัง ฟังเสียงหัวใจของทารกด้าน Large part ของทารก นาน 1 นาที	13 ปฏิบัติถูกต้อง	12 ปฏิบัติแต่ไม่ถูกต้อง เช่น ฟังไม่ครบ 1 นาที หรือใช้หูฟังฟังบริเวณด้าน Small part หรือฟังบริเวณที่เป็น ก้นของทารก	

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การแปลผลการตรวจ (10 คะแนน)			
12. อัตราการเต้นของหัวใจทารกได้ 140 ครั้ง/นาที (+/- ได้ 10 ครั้ง/นาที)	5 รายงานผลการนับอัตราการเต้นของหัวใจทารกในครรภ์ได้ถูกต้อง FHS ถูกต้องทันที	5 รายงานผลการนับอัตราการเต้นของหัวใจทารกในครรภ์ได้ถูกต้อง แต่ต้องใช้เวลาในการคิด หรือ ผู้สอบต้องกระตุ้น /ถามซ้ำ	0
13. แปลผลได้ว่าปกติ โดยระบุอัตราการเต้นของหัวใจทารกในภาวะปกติได้	5 แปลผลได้ว่าปกติ ถูกต้องทันที	4 แปลผลได้ว่าปกติถูกต้อง แต่ต้องใช้เวลาในการคิด หรือ ผู้สอบต้องกระตุ้น /ถามซ้ำ	0
ให้คำแนะนำมารดาเกี่ยวกับการสังเกตการตื่นของทารกในครรภ์ (10 คะแนน)			
14. นับการตื่นของทารกในครรภ์ ใน 1 ชั่วโมง ปกติทารกจะตื่นมากกว่า หรือเท่ากับ 4 ครั้งแต่หากครั้งใดน้อยกว่า 4 ครั้ง อาจเป็นไปได้ว่าทารกกำลังหลับอยู่	3 แนะนำได้ ถูกต้อง	1 แนะนำได้ถูกต้องบางส่วน เช่น ระบุจำนวนครั้งของการตื่นของทารกใน 1 ชั่วโมงได้ แต่ไม่สามารถอธิบายสาเหตุได้	0
15. ให้บันทึกจำนวนครั้งที่ทารกตื่น หลังอาหาร เข้า-กลางวัน-เย็น นาน 1 ชั่วโมง โดยหลังอาหารแต่ละมื้อ ถ้าทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมง ให้บันทึกต่อ จนครบ 6 ชั่วโมง ถ้าผลรวมจำนวนครั้งที่ทารกตื่นทั้ง 3 เวลา น้อยกว่า 12 ครั้ง หรือทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 6 ชั่วโมง แสดงว่าทารกตื่นน้อยกว่าปกติ	7 แนะนำได้ ถูกต้อง	3 แนะนำเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง - หลังอาหาร เข้า-กลางวัน-เย็น นาน 1 ชั่วโมง ทารกตื่น 4 ครั้ง - ถ้าทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 1 ชั่วโมง ให้บันทึกต่อจนครบ 6 ชั่วโมง - ถ้าผลรวมจำนวนครั้งที่ทารกตื่นทั้ง 3 เวลา น้อยกว่า 12 ครั้ง หรือทารกตื่นน้อยกว่า 4 ครั้ง ใน 6 ชั่วโมง แสดงว่าทารกตื่นน้อยกว่าปกติ	0
เกณฑ์ผ่านMPL	100		70

ข้อสอบ OSCE

Station 3 การเตรียมผู้คลอด

ทักษะที่ต้องการประเมิน Technical skill และ Communication skill

เวลาในการปฏิบัติ 5 นาที คะแนนเต็ม 100 คะแนน เกณฑ์ผ่าน 70 คะแนน

วัตถุประสงค์

ผู้สอบสามารถแสดงทักษะการเตรียมผู้คลอดได้ถูกต้อง

โจทย์

หญิงไทยอายุ 26 ปี ส่วนสูง 156 เซนติเมตร ครรภ์แรกฝากครรภ์มาเมื่อวันนี้อายุครรภ์ 36 สัปดาห์ มีน้ำเดิน แพทย์รับไว้ในห้องคลอด

ในระหว่างอยู่ในห้องคลอด ได้ทำการเตรียมคลอดโดยการสวนอุจจาระ และทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ บอกพยาบาลว่ารู้สึกเหมือนอยากปวดอุจจาระ อยากเบ่ง พยาบาลเห็นมีเย็บโป่ง ศีรษะเด็กอยู่ที่ Pelvic floor

คำสั่ง

จงเตรียมอวัยวะสืบพันธุ์เพื่อการคลอดให้ถูกต้อง

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ อุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์

1. Sponge holding forceps 1 ตัว สำหรับคีบสำลีทำความสะอาดภายหลังการฟอกอวัยวะสืบพันธุ์หญิง (Stethoscope) แบบผู้ใหญ่ 1 อัน
2. ถ้วยสำหรับใส่สำลี ภายในบรรจุสำลีทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ 6 ก้อน
3. น้ำยา Savlon 1:100
4. ผ้าสีเหลี่ยมปราศจากเชื้อสำหรับคลุมหน้าท้อง 1 ผืน ผ้าสำหรับปูรองกัน 1 ผืน และผ้าปกอกขา 1 คู่

แบบฟอร์มการให้คะแนน

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์		
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (15 คะแนน)				
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ	3	2	0	2
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา(พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์การคลอดและอื่นๆ)	3	2	0	2
3. ขออนุญาตและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมคลอดให้ผู้คลอดทราบ	3	2	0	2
4. จัดท่าหญิงตั้งครรภ์ให้อยู่ในท่าขาทั้งสองข้างพาดที่ขาหยัง	3	2	0	2
5. ล้างมือพร้อมใส่ถุงมือ	3	2	0	2
การเตรียมสิ่งแวดล้อม (5 คะแนน)				
6. กันม่าน จัดไฟให้ส่องสว่างบริเวณ Valva	3	2	0	2
7. ปรับความสูงของเตียงให้พอดีกับผู้ทำคลอด	2	1	0	1
การเตรียมอวัยวะสืบพันธุ์เพื่อการคลอด (80 คะแนน)				
8. ปรับเตียงคลอดให้หัวเตียงสูงประมาณ 30 องศา	10	7	0	7
9. ส่งเสริมให้ผู้คลอดเบ่งด้วยตนเองเมื่อมดลูกมีการหดตัวพร้อมสังเกตว่าผู้คลอดทำตามหรือไม่	10	7	0	7
10. ทำความสะอาด Valva ตามขั้นตอนดังนี้				
10.1 สำลีก้อนที่ 1 ฟอกบริเวณเหนือหัวเหน่าขึ้นไปหาหน้าท้องส่วนล่าง ทิ้งลงในถังขยะข้างเตียงคลอด	10	7	0	8

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	MPL
	สมบูรณ์	สมบูรณ์		
10.2 สำลือก้อนที่ 2 และ 3 ฟอกชอกขาหนีบ ด้านในของต้นขาทั้งสองข้าง โดยฟอกจาก ขาหนีบออกไปให้กว้างประมาณ 2/3 ของ ต้นขา และฟอกลงมาถึงแก้มก้น ทั้งลงในถึงขยะ ข้างเดียวตลอด	10	8	0	8
10.3 สำลือก้อนที่ 4 และ 5 ฟอก Labia minora และ majora ทั้งสองข้างจากด้านบน ลงมาล่าง และจากด้านในออกไปด้านนอก ทั้งลงในถึงขยะข้างเดียวตลอด	10	8	0	8
10.4 สำลือก้อนที่ 6 ฟอกในแนวกกลางบริเวณ Vestibule fourchette และบริเวณฝีเย็บ ลงมาที่รอบรูทวารหนัก ทั้งลงในถึงขยะ ข้างเดียวตลอด	10	7	0	8
11. หลังจากใช้ Sponge forceps แล้วนำไป หนีบกับชายผ้าปูโต๊ะเครื่องมือทำคลอด	10	7	0	7
12. คลุมผ้าปราศจากเชื้อให้ผู้คลอด ดังนี้ สวมปลอกขาทั้งสองข้างถึงโคน ขา คลุมหน้าท้อง โดยพับผ้าครึ่งหนึ่งของความยาว คลุมตั้งแต่หน้าท้องถึงบริเวณหัวเข่า ให้ด้าน สันผ้าอยู่บนหน้าอกผู้คลอด และปูผ้ารองกัน โดยพับปลายผ้าให้ 1 ใน 4 ของผืนผ้าคลุมมือ ผู้ทำคลอดและนำไปสอดไว้ใต้กันผู้คลอด ส่วนชายผ้าที่เหลือจัดให้ปูคลุมปลายเตียงคลอด	10	7	0	7
รวมคะแนน	100			70

การคิดเกณฑ์ผ่านขั้นต่ำ (MPL)

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การนำเข้าสู่กิจกรรมการและสร้างสัมพันธภาพ (20 คะแนน)			
1. แนะนำตัวกับผู้รับบริการ โดยแนะนำทั้งชื่อ ตำแหน่งนักศึกษาพยาบาลและอื่นๆ	3 แนะนำครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - แนะนำเฉพาะชื่อตนเอง - แนะนำเฉพาะตำแหน่งนักศึกษา	0
2. สร้างสัมพันธภาพกับมารดา (พูดคุยทักทายทั่วไปเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ครั้งนี้ การคลอดและอื่นๆ)	3 พูดคุยทักทายครบถ้วน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - พูดคุยทักทายทั่วไปชีวิตประจำวัน - พูดคุยเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ครั้งนี้ การคลอด	0
3. ขออนุญาตและชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเตรียมคลอดให้ผู้คลอดทราบ	3 ขออนุญาตพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ขออนุญาตตรวจครรภ์ - ชี้แจงวัตถุประสงค์การเตรียมคลอด	0
4. จัดท่าหญิงตั้งครรภ์ให้อยู่ในท่าขาทั้งสองข้างพาดที่ขาหยั่ง	3 ปฏิบัติถูกต้อง	2 ปฏิบัติแต่ยังมีข้อบกพร่อง เช่น เข้าของผู้คลอดไม่อยู่ตรงตำแหน่งข้อต่อของขาหยั่ง เป็นต้น	0
5. ล้างมือพร้อมใส่ถุงมือ	3 ปฏิบัติถูกต้องตามขั้นตอน	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - ล้างมือแต่ลืมใส่ถุงมือ - ใส่ถุงมือโดยลืมล้างมือ - ล้างมือและใส่ถุงมือแต่ปฏิบัติไม่ถูกต้อง	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
การเตรียมสิ่งแวดล้อม (5 คะแนน)			
6. กั้นม่าน จัดไฟให้ส่องสว่างบริเวณ Valva	3 ปฏิบัติ ถูกต้อง	2 ปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง - กั้นม่านแต่ไม่จัดไฟ - ไม่กั้นม่านแต่จัดไฟให้ส่องสว่างบริเวณ Valva - กั้นม่านแต่ไม่มีติด	0
7. ปรับความสูงของเตียงให้พอดีกับผู้ทำคลอด	2 ปฏิบัติ ถูกต้อง	1 ปฏิบัติแต่ปรับความสูงของเตียงต่ำหรือสูงจนเกินไป	0
การเตรียมอวัยวะสืบพันธุ์เพื่อการคลอด (80 คะแนน)			
8. ปรับเตียงคลอดให้หัวเตียงสูงประมาณ 30 องศา	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 ปรับเตียงคลอดให้หัวเตียงสูงมากกว่าเกินไป เช่น 45 องศา หรือน้อยกว่า 30 องศาเกินไป	0
9. ส่งเสริมให้ผู้คลอดเบ่งด้วยตนเองเมื่อมดลูก มีการหดตัวพร้อมสังเกตว่าผู้คลอดทำตามหรือไม่	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 ส่งเสริมให้ผู้คลอดเบ่งด้วยตนเองเมื่อมดลูกมีการหดตัวแต่ไม่สังเกตผู้คลอด	0
10. ทำความสะอาด Valva ตามขั้นตอนดังนี้			
10.1 สำลีก้อนที่ 1 ฟอกบริเวณเหนือหัวเหน่าขึ้นไปหาหน้าท้องส่วนล่าง ทั้งลงไปถึงขยะข้างเตียงคลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 สำลีก้อนที่ 1 ฟอกเฉพาะบริเวณเหนือหัวเหน่าหรือไม่ถึงหน้าท้องหรือฟอกเลยหน้าท้องขึ้นไป	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
10.2 สำลีก้อนที่ 2 และ 3 ฟอกชอกขาหนีบด้านในของต้นขาทั้งสองข้าง โดยฟอกจากขาหนีบออกไปให้กว้างประมาณ 2/3 ของต้นขา และฟอกลงมาถึงแก้มก้น ทั้งลงในถึงขยะข้างเดียวตลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	8 สำลีก้อนที่ 2 และ 3 ฟอกเฉพาะชอกขาหนีบด้านใน ไม่ฟอกไปถึงต้นขาทั้งสองข้าง	0
10.3 สำลีก้อนที่ 4 และ 5 ฟอก Labia minora และ majora ทั้งสองข้างจากด้านบนลงมาล่าง และจากด้านในออกไปด้านนอก ทั้งลงในถึงขยะข้างเดียวตลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	8 สำลีก้อนที่ 4 และ 5 ฟอกเฉพาะ Labia minora หรือ majora ทั้งสองข้างเท่านั้น หรือฟอกจากด้านล่างก่อนด้านบน	0
10.4 สำลีก้อนที่ 6 ฟอกในแนวกกลางบริเวณ Vestibule fourchette และบริเวณฝีเย็บลงมาถึงรอบรูทวารหนัก ทั้งลงในถึงขยะข้างเดียวตลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 สำลีก้อนที่ 6 ฟอกในแนวกกลางบริเวณ Vestibule fourchette แต่ไม่ฟอกบริเวณฝีเย็บลงมาถึงรอบรูทวารหนัก	0
11. หลังจากใช้ Sponge forceps แล้วนำไปหนีบกับขยผาบูโตะเครื่องมือทำคลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 นำ Sponge forceps ที่ใช้แล้วนำไปหนีบกับขยผาคลุมผู้คลอด หรือทั้งลงในถึงขยะ	0

รายการประเมิน	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ
	สมบูรณ์	ไม่สมบูรณ์	
12. คลุมผ้าปราศจากเชื้อให้ผู้คลอด ดังนี้ สวมปกอกขาทั้งสองข้างถึงโคนขา คลุม หน้าท้อง โดยพับผ้าครึ่งหนึ่งของความยาว คลุมตั้งแต่หน้าท้องถึงบริเวณหัวเข่า ให้ ด้านสันผ้าอยู่บนหน้าอกผู้คลอด และปูผ้า รองกัน โดยพับปลายผ้าให้ 1 ใน 4 ของผืน ผ้าคลุมมือผู้ทำคลอดและนำไปสอดไว้ได้ กันผู้คลอด ส่วนชายผ้าที่เหลือจัดให้ปูคลุม ปลายเตียงคลอด	10 ปฏิบัติ ถูกต้อง	7 คลุมผ้าให้ผู้คลอด แต่คลุมไม่ ครบถ้วน หรือวิธีการคลุมผ้าไม่ ถูกต้อง	0
เกณฑ์ผ่านMPL	70 คะแนน		